

บทความ “การปฏิรูประบอบราชการ”

ตอน ๓ “บทบาทการปฏิรูประบอบราชการ”

เรียบเรียงโดย ส่วนผลิตรายการ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยของไทย ได้พยายามที่จะปฏิรูประบอบราชการ แม้ว่าผลการดำเนินงานไม่อาจสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรมทั้งหมด เนื่องจากระบบราชการไทยฝังรากลึก อีกทั้งระบบใหญ่โตทำให้มีขั้นตอนล่าช้ายุ่งยากในการทำงาน นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญที่แก้ไม่ตก นั่นคือการขาดเสถียรภาพในการทำงานอย่างต่อเนื่องของรัฐบาล ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงผู้นำประเทศบ่อยครั้ง

ประเด็นสำคัญที่สุดในการปฏิรูประบอบราชการที่ผ่านมา คือ การแก้ปัญหาและการพัฒนาการบริหาร ดังจะเห็นได้จากประวัติศาสตร์ไทยมากกว่า ๗๐๐ ปี ประเทศไทยได้มีการปฏิรูประบอบราชการอย่างขนานใหญ่มาแล้ว ๒ ครั้ง ครั้งแรกเป็นการปฏิรูประบอบราชการ โดยระบบจตุสดมภ์มาใช้ในสมัยพระบาทสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ช่วงปีพุทธศักราช ๑๙๙๑-๒๐๗๒ ครั้งที่ ๒ เป็นการปฏิรูปราชการ เมื่อ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๓๕ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ และตั้งแต่นั้นมา ประเทศไทยมิได้มีการปฏิรูประบอบราชการในลักษณะการพัฒนาการบริหารในเชิงมหภาคแต่ประการใด

การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๓๕ เป็นต้นมา ก็เป็นแต่การปฏิรูประบอบราชการในเชิงจุลภาค ดังจะเห็นได้จากการมีพระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวง และกรม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการบริหารให้สอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข นอกจากนั้นการปฏิรูประบอบราชการตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๐๐ เป็นต้นมา ก็เป็นการปรับปรุงเพิ่มเติมหน่วยงานให้สอดคล้องกับการขยายตัวของการพัฒนาประเทศ โดยไม่ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักการของระบบราชการที่มีอยู่เดิมแต่อย่างใด

การปฏิรูประบอบราชการในปี ๒๕๕๗ จึงนับเป็นอีกก้าวสำคัญของการพัฒนาระบบราชการของไทยให้ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชนผู้รับบริการ.

ข้อมูลจาก การปฏิรูประบอบราชการ ก้าวไปข้างหน้าหรือถอยหลังเข้าคลอง โดย ดร.อลงกต วรกี